

Hlavní město Praha
Středočeský kraj
Jihočeský kraj
Plzeňský kraj
Karlovarský kraj
Ústecký kraj
Liberecký kraj
Královéhradecký kraj
Pardubický kraj
Kraj Vysočina
Jihomoravský kraj
Olomoucký kraj
Zlínský kraj
Moravskoslezský kraj

K rukám pana hejtmána/paní hejtmanky

Návrh distribuce respirátorů a organizace akutní stomatologické péče v době epidemie COVID – 19

Vážená paní hejtmanko, vážený pane hejtmáne,

jak už jsme Vám psali, Česká stomatologická komora požaduje od Vás, vedení krajů, respirátory (a všechny potřebné další součásti OOP), které Vám právě posílá český stát. Jinak nemůžeme sloužit pohotovostní služby.

Nevíme, kolik respirátorů 2. a 3. třídy jste schopni poskytnout, proto píšeme varianty, jak péči zvládnout v každém případě:

1/ Nejkrizovější varianta

Vyčlenit jednu ordinaci nebo sdružené ordinace **v kraji** pro všechny akutní pacienty s koronavirem, v karanténě, nebo ty, kteří pobývali v posledních dvou týdnech v rizikových oblastech (rozsah se bude asi stále rozšiřovat) či byli v kontaktu s nakaženými v ČR. Tato ordinace by měla být ideálně v nemocnici, kde se soustředí nemocní, abyste je nemuseli převážet. Typicky fakultní a krajské nemocnice. Tam se doporučuje pro personál (minimálně lékař a asistence) dvojice respirátorů, které je třeba měnit po určeném čase nebo při kontaminaci. Hodně minimální počet je 10 respirátorů a kompletů OOP na den. Taková centralizace se ovšem bude postupně dekompenzovat a infekční lidé budou putovat krajem. Pacienti by měli znát adresu zařízení a měli by se objednávat telefonicky, aby se neshromažďovali v čekárnách. Kontakt musí být znám i ČSK a všem stomatologům, aby věděli, kam pacienty posílat. Různé objekty stomatologické LSPP mají všechny kraje, jde jen o to je vybavit. Zvážil bych vyřazení seniorů ze služeb LSPP, jen jako dobrovolná účast od věku 65 let, lépe 50 let. Chápeme ale omezené možnosti.

2/ Krizová varianta

Vyčlenit jednu ordinaci nebo sdružené ordinace **v okrese** pro všechny akutní pacienty s koronavirem, v karanténě, nebo ty, kteří pobývali v posledních dvou týdnech v rizikových oblastech (rozsah se bude asi stále rozšiřovat) či byli v kontaktu s nakaženými v ČR. Tato ordinace by měla být ideálně v nemocnici, kde se soustředí nemocní, abyste je nemuseli převážet. Tam se doporučuje pro personál (minimálně lékař a asistence) dvojice respirátorů, které je třeba měnit po určeném čase nebo při kontaminaci. Hodně minimální počet je 10 respirátorů na den. To pronásobit počtem okresů. Taková centralizace je asi přijatelným kompromisem. Pacienti by měli znát adresu zařízení a měli by se objednávat telefonicky, aby se neshromažďovali v čekárnách. Kontakt musí být znám i ČSK a všem stomatologům, aby věděli, kam pacienty posílat. Různé objekty stomatologické LSPP mají často okresy, jde jen o to je vybavit. V mnoha okresech slouží lékaři ve svých praxích, pak musí být vybavení. V případě nedostatku OOP by bylo vhodné v takových případech noční služby asi zrušit. Stačí denní služba. Pokud není dost respirátorů, pověřil bych ošetřováním stomatochirurgy. Klíčovým výkonem v akutní péči je rychlá a šetrná extrakce zubu. Existuje síť takových pracovišť, kterou máme k dispozici a je na stránkách dent.cz. Zvážil bych vyřazení seniorů ze služeb LSPP, jen jako dobrovolné od věku 65 let, lépe 50 let. Chápeme ale omezené možnosti.

3/ Optimální varianta

Vybavit OOP v nějakém rozumném počtu - alespoň deset kusů na měsíc, všechny stomatology ve Vašem kraji, tj., že každý bude schopen vyšetřit a popř. ošetřit cca 5 suspektních pacientů. Budou se muset sami dovybavit (nebo poskytnete?) respirátory nižší účinnosti pro zdánlivě bezinfekční pacienty. Nebudou pak muset tolik odesílat pacienty LSPP a ta nebude dekompenzovaná.

4/ Ideální varianta

Nepředpokládáme, že existují takové zdroje, ale ochrana před všemi pacienty (nevíme, kdo je nakažen) vyžaduje v ČR cca 750 000 respirátorů měsíčně i pokud vezmu v úvahu omezení praxí a použití respirátoru na více pacientů. Na Vás by připadla alikvotní část dle velikosti kraje. Pak můžeme pracovat bez výpadků s výjimkou postižení koronavirem či karanténou členů dentálního týmu.

Zubní lékaři jsou extrémně ohroženi, navíc velmi často v seniorském věku a nemůžeme je obětovat. Jde i o zájem pacientů - jeden stomatolog může nakazit v inkubační době mnoho pacientů. Nedostali jsme odpověď, zda je možné použít něco jiného, když nemáme respirátory druhé a třetí třídy. Podle výrobců v omezené míře fungují i respirátory třídy první a ty Česká stomatologická komora, jakkoli drahé, pro své členy zajistila. Vydali jsme pokyny k třídění pacientů i k jejich ošetřování. Snažíme se udržet stomatologii funkční a bezpečnou, ale nemůžeme v tom být sami.

Chápeme, že se vzácnými zdroji musíme hospodařit racionálně a vydání každého respirátoru promyslet. Proto jsem napsal text.

Jinak budeme muset sáhnout k restrikcím péče.

S uctivým pozdravem

doc. MUDr. Roman Šmucler, CSc.
prezident České stomatologické komory
National Dental Officer – Česká republika